

FIŞA DISCIPLINEI
anul universitar 2024 – 2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățămînt	Universitatea Babeș-Bolyai		
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă		
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă		
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)		
1.5. Ciclul de studii	Masterat		
1.6. Programul de studii	<i>Artă Sacră. Conservarea, restaurarea și crearea bunurilor culturale</i>		

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Stabilizarea proceselor de degradare a bunurilor culturale (C+S)			2.2. Cod disciplină	OMR4010		
2.3. Titularul de curs	Pr. conf. dr. restaurator Marin Cotățiu						
2.4. Titularul de seminar	Pr. conf. dr. restaurator Marin Cotățiu						
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	2	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei	DA

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2		
3.4. Total ore din planul de învățămînt	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28		
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore		
<ul style="list-style-type: none"> • Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe • Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren • Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri • Tutoriat • Examinări • Alte activități (exersări practice) 							
Total ore activități individuale					70		
3.7 Total ore studiu individual	70						
3.8 Total ore din planul de învățămînt	56						
3.9 Total ore pe semestru	125						
3.10 Numărul de credite	5						

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. De curriculum	Nu este cazul
4.2. De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	<i>Sală dotată cu tablă, videoproiector, laptop, instrumentar și materiale pentru restaurare.</i>
--------------------------------	---

5.2. De desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă, videoproiector, laptop, instrumentar și materiale pentru restaurare.</i>
--	---

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	Cunoștințe și abilități practice care permit masteranzilor efectuarea de intervenții de stabilizare a proceselor de degradare a bunurilor culturale.
Competențe transversale	Competențe necesare participării în echipe interdisciplinare la proiecte de restaurare având carater științific.

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dobândirea de către masteranzi a cunoștințelor necesare identificării principalelor cauze de degradare a bunurilor culturale și luării deciziilor corecte în privința modalităților de stabilizare a proceselor de degradare.
7.2 Obiectivele specifice	Dezvoltarea abilităților practice necesare efectuării intervențiilor de conservare curativă. Dezvoltarea abilităților argumentative.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în curs	prelegere interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
2. Icoane pe lemn	prelegere interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
3. Iconostase din lemn	prelegere interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
4. Picturi parietale în biserici de lemn	prelegere interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
5. Picturi murale <i>a fresco</i>	prelegere interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
6. Picturi murale <i>a secco</i>	prelegere interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
7. Picturi murale în ulei	prelegere interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice

	demonstrativă	
8. Picturi parietale realizate pe tencuieli aplicate pe structură de stînghi distanțate	prelegeră interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
9. Crucii din lemn și troițe pictate	prelegeră interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
10. Mobilier din lemn pictat	prelegeră interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
11. Picturi pe pânză	prelegeră interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
12. Icoane pe sticlă	prelegeră interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
13. Vitralii	prelegeră interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
14. Ceramică pictată	prelegeră interactivă, prezentare de material didactic și/sau lucrare demonstrativă	2 ore fizice
8.2 Seminar / laborator		
1. Introducere în curs	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
2. Icoane pe lemn	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
3. Iconostase din lemn	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
4. Picturi parietale în biserici de lemn	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
5. Picturi murale <i>a fresco</i>	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
6. Picturi murale <i>a secco</i>	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
7. Picturi murale în ulei	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice

8. Picturi parietale realizate pe tencuieli aplicate pe structură de stințări distanțate	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
9. Crucii din lemn și troițe pictate	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
10. Mobilier din lemn pictat	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
11. Picturi pe pânză	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
12. Icoane pe sticla	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
13. Vitrailii	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice
14. Ceramică pictată	dezbatere, analiză de caz și/sau lucrare aplicativă	2 ore fizice

9. Bibliografie generală

- ANASTASIU, Anastase, coordonator științific, *Restaurarea. Știință și artă*, Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România, București, 1976.
- BOLDURA, Oliviu, *Pictura murală din nordul Moldovei. Modificări estetice și restaurare*, Ed. ACS, București, 2013.
- BARBU, Dorin, coordonator, *Magia restaurării. 40 de ani de restaurare științifică*, Ed. Muzeului Național Brukenthal, Sibiu, 2015.
- BRANDI, Cesare, *Teoria restaurării*, Ed. Meridiane, București, 1996.
- COTETIU, Marin, *Ipostaze ale restaurării icoanei „Arhanghelul Mihail”*, atribuită preotului zugrav Luca din Iclod, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2019.
- COTETIU, Marin, *Restaurarea iconostasului și a icoanelor bisericii de lemn „Buna Vestire” a Mănăstirii Cormaia*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2016.
- COTETIU, Marin, *Specificul intervențiilor de conservare-restaurare a imaginilor artistice din spațiul ortodox*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2016.
- CURINSCHI, Gheorghe, *Restaurarea monumentelor*, Ed. Tehnică, București, 1968.
- ISTUDOR, Ioan, *Noțiuni de chimia picturii*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Ed. ACS, București, 2011.
- LĂZĂRESCU, Liviu, *Pictura în ulei*, Ed. Sigma Plus, Deva, 1996.
- MARIAN, Carmen, *Repere ale restaurării textilelor arheologice din mătase naturală*, ETP Tehnopress, Iași, 2001.
- MELNICIUC-PUICĂ, Nicoleta – *Materiale pentru realizarea, conservarea și restaurarea icoanelor și frescelor*, ETP Tehnopress, Iași, 2001.
- MOLDOVEANU, Aurel, *Conservarea preventivă a bunurilor culturale*, Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2010.
- MORA, Paolo și Laura, PHILIPPOT, Paul, *Conservarea picturilor murale*, Ed. Meridiane, București, 1986.
- OLTEANU, Iulian, *Piatra în patrimoniul românesc. Degradări specifice și tratamente adecvate*, Ed. ACS, București, 2015.
- OPREA, Florea, *Biodeteriorarea operei de artă și a materialelor structurale*, Ed. OSIM, București, 2012.
- OPREA, Florea, *Etiopatogenia operei de artă și a materialelor structurale*, Ed. OSIM, București, 2010.
- OPREA, Florea, *Manual de restaurare a cărții vechi și a documentelor grafice*, Ed. MNLR, București, 2009.
- OPREA, Florea, *Biologie pentru conservarea și restaurarea patrimoniului cultural*, Ed. Maiko, București, 2006.
- SANDU, Ion, *Deteriorarea și degradarea bunurilor de patrimoniu cultural. Bunuri din materiale anorganice*,

- vol. I, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2008.
- SANDU, Ion, *Deteriorarea și degradarea bunurilor de patrimoniu cultural. Bunuri din materiale organice*, vol. II, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2008.
- SANDU, Ion, SANDU, Irina Crina Anca, SAANEN, Antonia van, *Expertiza științifică a operelor de artă*, vol. 1 *Autentificarea, stabilirea paternității și evaluarea patrimonială*, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 1998.
- SANDU, Ion, SANDU, Irina Crina Anca, *Chimia conservării și restaurării cărților vechi*, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 1998.
- THOMSON, Daniel V. jr. – *Practica picturii în tempera*, Ed. Sofia, București, 2004.
- ****Bazele muzeologiei și conservării preventive a patrimoniului național cultural religios*, Ed. Tinitas, Iași, 2005
- ****Caietele restaurării*, Ed. ACS, București, 2012-2021.
- ****Frescele de la Catedrala Argeșului. O nouă concepție de restaurare*, Muzeul Național de Artă al României, Secția de artă medievală românească, București, 1998.
- ****The restoration of the Probot Monastery. 1996-2001*, UNESCO, printed in Finland by LIBRIS Oy, 2001.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului

În studiile de caz și lucrările realizate se fac raportări la principiile restaurării științifice și la metodologia avizată.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Tip de evaluare	11.2 Metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Examen practic și/sau oral</i>	60%
	<i>Evaluare pe parcurs</i>	<i>Verificarea prezenței și a implicării în activitățile de curs semestriale</i>	10%
		<i>Verificarea calității lucrărilor practice realizate pe parcursul semestrului</i>	10%
		<i>Verificarea calității lucrărilor de documentație realizate pe parcursul semestrului</i>	10%
11.5 Seminar/laborator	<i>Evaluare pe parcurs</i>	<i>Verificarea prezenței și a implicării în activitățile de seminar semestriale</i>	10%
11.6 Standard minim de performanță: Cunoașterea principalelor tipuri de degradări ale picturii pe lemn și a elementelor de bază ale operațiilor de restaurare cuprinse în conținutul tematic al cursului.			

Data completării

16.05.2024

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament